

Izvještaj o radu za 2024 godinu

Građanski, demokratski, nestranački i neformalni pokret

Mail: gi21maj@gmail.com Web-site: www.gi21.maj.com

gi21maj Twitter /Facebook / Youtube/ Instagram

Mobile: 069 025 955

Podgorica, Hercegovačka br. 13

Izvještaj o radu za 2024. godinu

Januar 2025

I Građanska misija Pokreta (Program Pokreta iz novembra 2022)

Ključni razlozi za osnivanje Pokreta leže u potrebi da se dugoročno i u cijeloj Crnoj Gori konstituiše proevropski, građanski i multietnički društveni pokret koji će afirmisati, širiti i štititi **vrijednosti** bez kojih

nije zamisliv prosperitet i razvoj naše države. Dosadašnje iskustvo je pokazalo da političke stranke koje su baštinile ove vrijednosti ne mogu biti uspješan garant njihovog očuvanja i stabilnog prihvatanja od strane ubjedljive većine građana. **Zato je nužno i djelovanje društvenog pokreta koji će kroz što snažniji nestranački angažman građana obezbijediti da vrijednosti i tekovine koje su 21.maja 2006. godine postale temelj obnovljene proevropske crnogorske države postanu trajan dio društvene i političke svijesti ubjedljive većine građana.** To je jedini način da se Crna Gora zaštiti od političkih obrta koji ne samo da ugrožavaju ove vrijednosti već i dovode u opasnost prozapadnu civilizacijsku orientaciju savremene Crne Gore. Zato je od presudnog značaja da se putem organizovane društvene akcije razvije **emancipatorski i autonomni društveni pokret** koji će biti u stanju da prosvjetiteljski i dugoročno afirmiše i štiti fundamentalne vrijednosti savremene Crne Gore. Riječ je o slijedećim vrijednostima:

1. Državotvornost i konstitucionalizam

- Ustavnost, nezavisnost, međunarodna suverenost i unutrašnji stabilni suverenitet uslov su napretka naše države. Neprihvatljiva je i diskreditujuća je svaka vladajuća politika koja dopušta narušavanje i kompromitaciju državotvorne ideje, što je trenutno slučaj. Aktuelno međunarodno urušavanje naše diplomatijske i dopuštanje zvaničnoj Srbiji da se sa pozicija velikosrpstva miješa u izborne procese u Crnoj Gori su ponižavajući i neprihvatljivi. Pitanje državnosti nije samo formalno pitanje već je od suštinskog značaja da državne institucije pokažu funkcionalnost i rade u nacionalnom interesu. Zato odgovorna državna politika mora biti posvećena čuvanju državnog kredibiliteta i spolja i iznutra i istovremeno stalno voditi računa o nacionalnim interesima. Ovo zahtijeva kompetentnu diplomatsku mrežu, snažne i odgovorne bezbjednosne strukture i državnu politiku koja je trajno posvećena Crnoj Gori, njenoj zaštiti i razvoju. Takođe, ne prihvatom da se državnost CG podriva bilo kakvim jednostranim politikama u oblasti državljanstva, biračkih spiskova i izbornog sistema.

2. Evroatlantska orijentacija

- Što skorije učlanjenje u EU, pored integrisanosti u NATO alijansi, je primarni zadatak patriotske i prosvjetiteljske politike. Dosadašnja usporenost na putu u EU postaje prepreka koja se mora otkloniti. Činjenica da više od 2/3 građana prihvataju evropsku orijentaciju Crne Gore je ohrabrujuća i ona mora postati gotovo konsenzualan izbor političke klase.

3. Građanska demokratija

- Za nas građanska demokratija i građansko društvo nemaju alternativu. Ustavna opredijeljenost za građansku državu mora dobiti svoj iskaz u izbornom zakonodavstvu i pravnim rješenjima koje će ograniciti partitokratsku praksu i neprihvatljivu moć političkih stranaka. Crnoj Gori je potreban izborni sistem koji će favorizovati građanske-političke inicijative i istovremeno destimulisati politički poredak sa brojnim strankama koje se pretvaraju u klijentalističke i feudalizirane grupe uz ignorisanje javnog interesa. Građani a ne partije moraju postati faktički nosioci suvereniteta u granicama koje obezbjeđuju funkcionalnost i konkurentnost demokratskog političkog sistema. Građansko društvo je naš trajan izbor, zaštita ljudskih i građanskih prava nema alternativu i taj suštinski aspekt konstitucionalizma ne smije biti zamijenjen sa nacionalističkim ili regresivnim komunitarnim concepcijama. Zato u središtu demokratskog političkog sistema mora biti slobodan građanin a ne bilo

koja nacija ili etnička grupa. Ovakav stav ne suspenduje politička prava manjinskih, odnosno manje brojnih naroda.

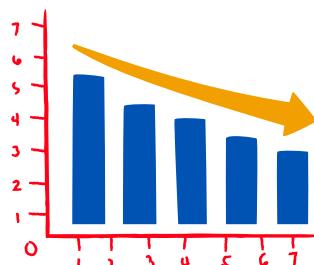
4. Sekularizam i antifašizam

- Naša država je ustavom definisana kao sekularna zajednica i to ostaje naš društveni prioritet. Pravo na različite vjeroispovjesti, kao i ateistička, agnostička ili nereligijska uvjerenja temelji su liberalnog i demokratskog društva. To isključuje i vjeroučenje u državnim školama. Odvojenost vjerskih zajednica od države isključuje političko miješanje crkava u državnu politiku što je tipično za SPC, baš kao što je aktuelna vlada proizvod neprihvatljive pravoslavne-svetosavske klerikalizacije društva. Politička favorizacija SPC čija je ključna briga vezana za srpski nacionalni identitet uz osporavanje crnogorske nacije i duhovnosti je neprihvatljiva. Baš kao što je neprihvatljiva diskriminacija državne politika prema CPC kao pravoslavnoj crkvi vjerujućih Crnogoraca. Istovremeno, pitanje crnogorske sakralne imovine i kulturne baštine koja je trenutno u posjedu SPC i pod zaštitom aktuelne vlade za nas nije riješeno i zahtijeva reviziju čim se promijene političke okolnosti. Takođe, crnogorska antifašistička tradicija koja je naša snažna legitimacija i na putu u EU ostaje naš ugaoni istorijski kamen. Za nas je neprihvatljiv bilo kakav istorijski revizionizam koji za cilj ima da profašističkim i kolaboracionističkim snagama iz II svjetskog rata obezbijedi politički, obrazovni ili društveni legitimitet.

5. Pravedna i pravna država

- Sadašnja Crna Gora iz niza razloga, od ekonomskih, socijalnih, identitetskih pa do političkih, nije pravedna država, niti je obezbijeđena funkcionalna vladavina prava. To je primarno odgovornost bivše vlasti, ali je za sada i odraz novouspostavljene vladine politike. Pitanje izgradnje pravedne i pravne države u kojoj će se ubjedljiva većina građana osjećati zaštićeno i vjerovati u institucionalnu pravičnost od presudnog je značaja za povjerenje u državu i patriotsku identifikaciju sa Crnom Gorom. Bez pravde i pravičnosti bila bi ugrožena budućnost Crne Gore.

6. Razvojna i humanizovana ekonomija, društvo znanja i kulturnih inovacija

- Nasljeđe bivše vlasti je teretno i destimulišuće. Crna Gora je u lošem ekonomskom stanju, bezperspektivna je za mlade generacije, država i građani su prezaduženi, struktura privrede je ranjiva i niskoakumulativna, stopa nezaposlenosti je deprimirajuća, prosječne zarade su dehumanizirajuće, korupcija i klijentelizam su rašireni. Najveći dio privrede bori se za opstanak dok je aktuelna vlast do sada pokazala potpunu nesposobnost na planu ekonomskog oporavka. Obrazovni sistem je zapušten i neuatonoman, kulturne ustanove sporo napreduju i na margini su društva. Država zavisi od kredita i milostinje Brisela. Crnoj Gori je potreban radikalni preobražaj u sferi ekonomije, socijalne politike, obrazovanja i kulture. To je težak i dugoročan zadatak, traži alternativne razvojne projekte i stalno podsticanje konkurentnosti na medjunarodnom planu.

7. Zaštita kolektivnih identiteta

- Crna Gora je multietnička i multikonfesionalna zajednica i to je njena posebna istorijska i savremena vrijednost. Zaštita i afirmacija kolektivnih identiteta je u fokusu naših opredijeljenja i dio naše društvene politike. Istovremeno, protivimo se bilo kakvima pokušajima šovinizacije identiteta, njihove asimilacije ili nacionalnog hegemonizma. Naša ustavnost štiti slobodu nacionalnog i vjerskog identiteta i tako mora ostati. Crna Gora je država u kojoj žive Crnogorci, Srbi, Bošnjaci, Muslimani, Albanci, Hrvati, Romi i ta njena različitost u harmonizovanoj građanskoj državi je njena prednost i dokaz njenog liberalnog poimanja identiteta i njene ustavne otvorenosti. Pokret će podsticati i interkulturni dijalog, prije svega kroz obrazovne i kulturne politike, kako bi crnogorsko multikulturalno društvo dugoročno počivalo na višem stepenu ujamnog razumijevanja i tolerancije. S druge strane, u fokusu identitetskog pitanja je nepomirljiv sukob između velikosrpske asimilatorske i hegemonističke identitetske politike i crnogorskog naroda. Negiranje crnogorske kulture, jezika, nacije,

crkve i države, nije samo odavno poznati istorijski kontinuitet u srpskoj velikodržavnoj politici, već je i krupan aktuelni problem koji opterećuje stabilnost i perspektive naše države i društva. Zato su marginalizacija i potiskivanje velikosrpske politike, osim što je to uslov za očuvanje crnogorskog nacionalnog, kulturnog i duhovnog identiteta, od presudnog značaja za opstanak građanskog društva i koncepta građanske i multietničke države.

8. Afirmacija individualnih prava i sloboda

- Svjedoci smo da crnogorsko društvo, bez obzira na napore i pomake u regulatornom i institucionalnom dijelu, pokazuje zabrinjavajući nivo netrpeljivosti u javnom diskursu prema ranjivim grupama i rođnoj ravnopravnosti. O tome najbolje govori i retorika sadašnje vlasti u pogledu položaja žena u društvu sa pozivanjem na tzv. tradicionalne vrijednosti. Visok stepen diskriminatorskog govora (na društvenim mrežama ali i u realnosti) predstavlja sve veći problem s kojima se moramo odgovorno i bez kalkulisanja suočiti. Zbog toga će se Pokret permanentno boriti za što veće prisustvo i ravnopravnost žena u društvenom i političkom životu, naročito za potpuno ostvarivanje prava LGBT osoba, kao i za zaštitu i afirmaciju ljudskih prava i sloboda lica sa invaliditetom i svih drugih ranjivih grupa što uključuje bilo koje lično svojstvo.

II Pravci djelovanja Pokreta usvojeni na prijedlog Koordinacionog odbora u aprilu 2023.

Koordinacioni odbor će tekuće aktivnosti Pokreta voditi u duhu osnivačkog/decembarskog Proglasa iz 2020. i vrijednosti istaknutih u novembarskom Programu Pokreta iz 2022. godine. Oba ova dokumenta su motivisana potrebom da se u Crnoj Gori dugoročno razvije i osnaži proevropski, jedinstveni i otvoreni društveni pokret čija je misija državotvorna, prosvjetiteljska i emancipatorska. To jednako podrazumijeva kritički odnos prema političkoj i društvenoj stvarnosti, kao i viziju progresivističkih koncepcija, misli, inovacija i rješenja. U tom smislu, Koordinacioni odbor će biti fokusiran na razvoj Pokreta kao građanske, demokratske, sekularne i nestranačke organizacije koja će težiti da integriše, organizuje i promoviše kredibilne i slobodne građane iz zemlje i dijaspore. Apsolutni prioritet će biti podsticanje niza intelektualnih, stručnih, organizacionih i promotivnih aktivnosti sa ciljem da svi pravci djelovanja imaju javni i medijski karakter, da u njima učestvuje što više članova Pokreta i da na taj način u kontinuitetu ojačava društvena snaga i uticaj Pokreta. Kada je u pitanju politički aspekt rada Pokreta, imajući u vidu destruktivne prilike u kojima se Crna Gora našla nakon posljednjih parlamentarnih izbora, Pokret će ostati dosljedan protivnik i kritičar aktuelne političke većine i postavgustovskog režima. Istovremeno, kada je u pitanju stari režim (nereformisane ex-suverenističke stranke) Pokret će zadržati rezervu i otklon prema njihovim politikama i vođstvima koja za sada nijesu u stanju da ponude alternativne i perspektivne politike. U tom smislu, misija i tekuće djelovanje Pokreta će se odvijati u skalu sa sljedećim načelima:

1. Programska principijelnost

- Pokret će bez kalkulacija i kompromisa slijediti svoja programska uvjerenja siguran u njihovu superiornost i progresivnost. To ujedno podrazumijeva i dosljednost u afirmaciji vizije i djelovanja **društvenog pokreta** koji okuplja slobodne građane. Ovakav stav odbacuje transformaciju Pokreta u političku stranku.

2. Autonomnost i javni angažman

- Pokret će ostati istrajan u svom samostalnom i autonomnom javnom djelovanju i potrebi da nezavisnost Pokreta kao otvorenog građanskog udruženja ostane neupitna i stabilna.
- 3. Otvorenost prema civilnom društvu
  - Pokret će istrajavati na podršci i saradnji sa organizacijama civilnog društva bez kojih nije moguća deliberativna demokratija (nevladinim organizacijama i medijima), kao i afirmaciji i zaštiti individualnih i kolektivnih prava i sloboda.
- 4. Otklon od političke klase

Pokret će biti otvoreni kritičar crnogorske političke klase koja je u cjelini postala proizvođač partitokratskog poretka i anomalija koje sprječavaju meritokratiju, podstiču podaničku svijest, strankama podređuju državni interes i razaraju ideju građanskog društva. U tom smislu, Pokret će se zalagati za reformu izbornog zakonodavstva (*profesionalizacija DIKa i OIKa, podizanje i gradacija izbornog cenzusa, implementacija otvorenih lista itd.*) i meritokratski koncept u zapošljavanju državnih i opštinskih službenika i namještenika.

5. Politička cjelishodnost

Pokret će samo u slučaju da ima relevantnu podršku javnosti na državnom ili lokalnom nivou koja garantuje parlamentarni status (*potvrda od strane referentnih agencija javnog mnjenja*) i ukoliko posjeduje odgovarajuće organizacione i materijalne resurse učestvovati na političkim izborima. Ovo učešće bi podrazumijevalo isključivo **samostalan nastup** u formi **građanske liste**.

III Organizacija Pokreta na državnom nivou

1. SAVJET POKRETA (sastav na 01.09.2024.)

Rb.	Ime i prezime	Zanimanje	Predstavljajući
1	Ana Ivanović	Magistar elektrotehnike	Podgorica
2	Andja Backović	Psiholog	Podgorica
3	Andrej Nikolaidis	Književnik	Ulcinj
4	Andrijana Klikovac	Profesorica	Podgorica
5	Anel Perezić	Student	Bar
6	Anton Bilafer	Privatnik	Kotor
7	Branko Baletić	Filmski reditelj	Danilovgrad
8	Iva Bogićević	Studentkinja	Danilovgrad
9	Izudin Gušmirović	Ekonomista	Podgorica
10	Kanita Kadić	Profesorica	Berane
11	Lana Popivoda	Magistrant	Podgorica
12	Lena Ruth Stefanović	Književnica	Podgorica
13	Elvir Lavrović	Ekonomista	Bar
14	Ljubomir Filipović	Politikolog	Budva
14	Manja Simonović	Studentkinja	Podgorica
15	Merdan Zejnaglić	Profesor	Rožaje

16	Mersudin Međedović	Profesor	Bijelo Polje
17	Milovan Đukanović	Prevodilac	Nikšić
18	Miodrag Živković	Advokat	Kotor
10	Mirjana Sindik	Novinarka	Nikšić
20	Nada Bukilić	Dramski pisac	Podgorica
21	Nebojša Nikčević	Šahovski velemajstor	Podgorica
22	Nikola Bojanović	Privatnik	Herceg Novi
23	Pavle Novović	Profesor	Berane
24	Rade Bojović	Pravnik	Podgorica
25	Radmila Drašković	Pravnica	Cetinje
26	Sanja Grbović	Prof. na Pravnom fakultetu	Podgorica
27	Sonja Lipovina	Trgovac	Cetinje
28	Svetlana Martinović	Profesorica	Cetinje
29	Tanja Perović	Profesorica	Budva
30	Veselin Ivanović	Profesor na Elektrotehničkom fakultetu	Podgorica
31	Veseljko Koprivica	Novinar	Nikšić
32	Đuro Žuđelović	Stomatolog	Bar

33	Vladimir Kavarić	Pravnik	Podgorica
34	Vladimir Šibalić	Pravnik	Žabljak
35	Vukota Vukotić	Istoričar	Podgorica
36	Zoran Jablan	Privatnik	Kotor
37	Miodrag Backović	Penzioner	Herceg Novi
38	Tatjana Kondanari	Pravnica	Kotor
39	Tomislav Celić	Profesor biologije	Berane

Savjet je iz svog sastava izabrao centralno rukovodstvo Pokreta koga čine: (1) **Miodrag Živković**, predsjednik i (2) **Andrijana Klikovac** i (3) **Branko Baletić**, potpredsjednici.

1. Koordinacioni odbor Pokreta (sastav na 01.09.2024)

- Izvršni koordinator: **Rade Bojović**
- Članovi Koordinacionog odbora:

  1. **Izudin Gušmirović** - ekonomista;
  2. **Andrej Nikolaidis** - književnik i kolumnista;

3) **Veselin Ivanović** - redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta;

4) **Marko Pejović** - pravnik;

5) **Vukota Vukotić** - istoričar;

6) **Merdan Zejnelagić** - inžinjer elektrotehnike;

7) **Ranko Mišković** - ekonomista;

8) **Radmila Drašković** - pravnica;

9) **Pavle Novović** - profesor;

10) **Merin Smailagić** - slikar.

IV ETIČKI KODEKS POKRETA (usvojen 07.oktobra 2023.)

Član 1.

1.1. Svi članovi GI "21.maj" (u daljem tekstu: Pokret) dužni su da se pridržavaju Etičkog kodeksa Pokreta (u daljem tekstu: Kodeks).

1.2. Kodeks Pokreta obuhvata sljedeća pravila:

1. ***Posvećenost misiji, programu i djelovanju Pokreta;***
2. ***Učestvovanje u javnim aktivnostima Pokreta;***
3. ***Obavezu učestvovanja u izborima za organe Pokreta;***
4. ***Obavezu prisustvovanja sjednicama organa Pokreta;***
5. ***Materijalna podrška Pokretu (plaćanje članarine);***
6. ***Privrženost Pokretu kao nestranačkoj, neformalnoj, građanskoj i demokratskoj organizaciji slobodnih građana iz zemlje i dijaspore.***

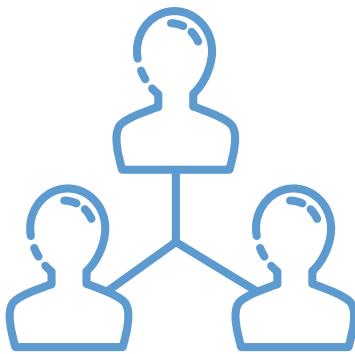
Član 2.

Članovima Pokreta i članovima organa Pokreta **automatski prestaje** članstvo u Pokretu u sljedećim slučajevima:

1. ***U slučaju da svojim nezakonitim postupcima, kompromitujućim javnim aktivnostima ili stavovima suprotnim Programu Pokreta član nanosi štetu Pokretu nadležni organi Pokreta imaju pravo da takvog člana isključe iz Pokreta;***
2. ***U slučaju da član Pokreta učestalo ignoriše pozive za učešće u javnim aktivnostima Pokreta i time svojom pasivnošću pokazuje da mu nije stalo do Pokreta;***
3. ***U slučaju da član Pokreta ignoriše pozive za učestvovanje u postupku izbora organa Pokreta na centralnom i lokalnom nivou;***
4. ***U slučaju da član Pokreta koji je izabran u organe Pokreta na državnom ili lokalnom nivou (savjeti i koordinacioni odbori) bez najavljenog izostanka i više od dva puta tokom godine ne učestvuje u radu organa čiji je član;***
5. ***U slučaju da član Pokreta ne plati obveznu godišnju članarinu nakon isteka predviđenog roka i nakon dodatnog poziva da ispuni tu obavezu;***
6. ***U slučaju da je član Pokreta ujedno i član bilo koje političke partije.***

Član 3.

Ovaj Kodeks stupa na snagu danom donošenja na sjednici centralnog Savjeta Pokreta.

V OBAVEZNA GODIŠNJA ČLANARINA (Odluka je usvojena 07.oktobra 2023.)

Član 1.

1.1. Svi članovi GI "21.maj" (u daljem tekstu: Pokret) dužni su da plaćaju članarinu.

1.2. Članarina se plaća jednokratno ili dvokratno za period od godinu dana.

Član 2.

Godišnja članarina se plaća u roku od 30 dana od dana kada član primi zahtjev za uplatu članarine i to po sljedećim kategorijama i u sljedećim iznosima:

1) Centralni organi Pokreta

- Zaposleni članovi centralnog Savjeta i Koordinacionog odbora Pokreta dužni su da uplate članarinu u iznosu od **80 €.**
- Penzionisani članovi centralnog Savjeta i Koordinacionog odbora Pokreta dužni su da uplate članarinu u iznosu od **50 €.**
- Nezaposleni članovi centralnog Savjeta i Koordinacionog odbora Pokreta dužni su da uplate članarinu u iznosu od **30 €.**

2) Opštinski organi Pokreta

- Zaposleni članovi opštinskog Savjeta i Koordinacionog odbora dužni su da uplate članarinu u iznosu od **50 €.**
- Penzionisani članovi opštinskog Savjeta i Koordinacionog odbora dužni su da uplate članarinu u iznosu od **30 €**
- Nezaposleni članovi opštinskog Savjeta i Koordinacionog odbora dužni su da uplate članarinu u iznosu od **20 €.**

1. Ostali članovi Pokreta

- Zaposleni članovi Pokreta dužni su da uplate članarinu u iznosu od **30 €.**
- Penzionisani članovi Pokreta dužni su da uplate članarinu u iznosu od **20 €.**
- Nezaposleni članovi Pokreta dužni su da uplate članarinu u iznosu od **10 €.**

Član 3.

Prihodi od članarine se raspoređuju tako što članarina od članova centralnih organa i članova iz dijaspore pripada centralnom budžetu Pokretu, dok se članarina od opštinskih organa i ostalih članova Pokreta raspoređuje opštinskim odborima Pokreta. U slučajevima gdje nijesu formirani opštinski organi Pokreta članarina pripada centralnom budžetu Pokreta. U slučajevima da je neko od članova istovremeno član centralnog i opštinskog organa Pokreta dužan je da plaća članarinu u iznosu predviđenom za centralne organe Pokreta.

Član 4.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja na sjednici centralnog Savjeta Pokreta.

VI Kancelarije Pokreta

Centralne kancelarije Pokreta nalaze sa u Podgorici, Hercegovačka br. 13. i svakog radnog dana su otvorene za kontakte sa građanima i članovima Pokreta. Kancelarije su prilagođene za održavanje press konferencija, kamernih tribina, debata i sjednica operativnih tijela Pokreta. Kancelarije su na raspolaganju i Odboru Pokreta u Glavnom gradu.

Pokret trenutno broji 1195 članova od čega je u 21 crnogorskoj opštini registrovano 1064 članova dok je 131 članova iz naše dijaspore. Od ukupnog broja članova 40% su žene, dok je 70% članova sa visokim obrazovanjem.

VII Građanske akcije

1. BILBORD Kampanja

- Postavljeni su na više lokacija u Podgorici, Danilovgradu i Nikšiću bilbordi sa porukom građanima "**Nema ko drugi**". Poruka je poziv građanima da se što masovnije uključe u aktivnosti organizacija i udruženja kojima je stalo do javnog interesa i poboljšanja ukupnih prilika u državi i društvu.
[https://www.vijesti.me/vijesti/politika/693075/bilbordi-gi-21-maj-u-nekoliko-gradova-nema-ko-drugi-nego-grdjani?](https://www.vijesti.me/vijesti/politika/693075/bilbordi-gi-21-maj-u-nekoliko-gradova-nema-ko-drugi-nego-gradjani?fbclid=IwY2xjawFDo6tleHRuA2FlbQIxMQABHV61tbbJ0kRmNXczkQVDTCTY5PCIOsu0TmudYGftWb5TaDIDJkIGI7j6vg_aem_ZSXTI3G7RJodsc38B5VUfA)
fbclid=IwY2xjawFDo6tleHRuA2FlbQIxMQABHV61tbbJ0kRmNXczkQVDTCTY5PCIOsu0TmudYGftWb5TaDIDJkIGI7j6vg_aem_ZSXTI3G7RJodsc38B5VUfA

2. "KNJIGA JE VAŽNA"

- Građanska akcija pod nazivom "Knjiga je važna" imala je za cilj da naglasi značaj obrazovanja, kritičke i naučne misli. Kriza obrazovnog sistema u Crnoj Gori i manjak znanja koji se pokazuje na svim prosvjetnim nivoima upućuje na potrebu temeljite reforme obrazovanja i vođenja promijenjene državne politike koja bi favorizovala i podsticala obrazovanje. Podsjećamo da živimo u vremenu kada očigledan pad obrazovanja, uključujući i krivotvorene obrazovne isprava, krajnje negativno utiče na sve aspekte našeg života i rada, pri čemu i površne i nekritičke digitalne prakse potiskuju nezamjenljiv značaj čitanja i razumijevanja referentnih knjiga, publikacija i studija. Širenje pseudonaučnih stavova i nametanje besmislenih uvjerenja preko interneta i društvenih mreža, kao i primitivna klerikalizacija društva, dodatni su razlozi da istaknemo značaj dobre i inspirativne knjige i potrebe da prosvijećena prosvjetna politika bude apsolutni državni prioritet. Ovom prilikom GI "21.maj" se posebno zahvaljuje našim članovima kao i brojnim pojedincima i ustanovama koji su donirali na stotine knjiga koje ćemo narednih dana u našoj inicijalnoj akciji u Podgorici i Danilovgradu dijeliti građanima. Naročito se zahvaljujemo sljedećim poklonodavcima: 1) Matici crnogorskoj, 2) Janku Ljumoviću 3) Milovanu Radojeviću 4) Nadi Šarić Stevović I svim drugim donatorima.

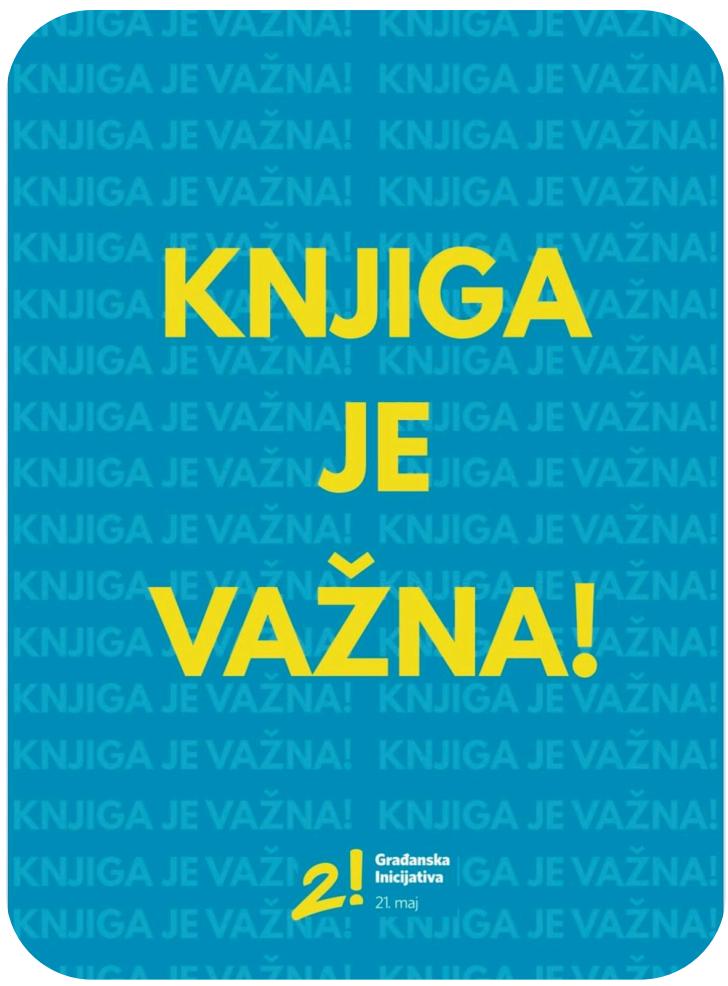
[https://www.facebook.com/share/r/mPRpGHRG1ByVwqxi/ - PODGORICA](https://www.facebook.com/share/r/mPRpGHRG1ByVwqxi/)

[https://www.facebook.com/share/r/s7DEZkU6BTozwSAV/ - PODGORICA](https://www.facebook.com/share/r/s7DEZkU6BTozwSAV/)

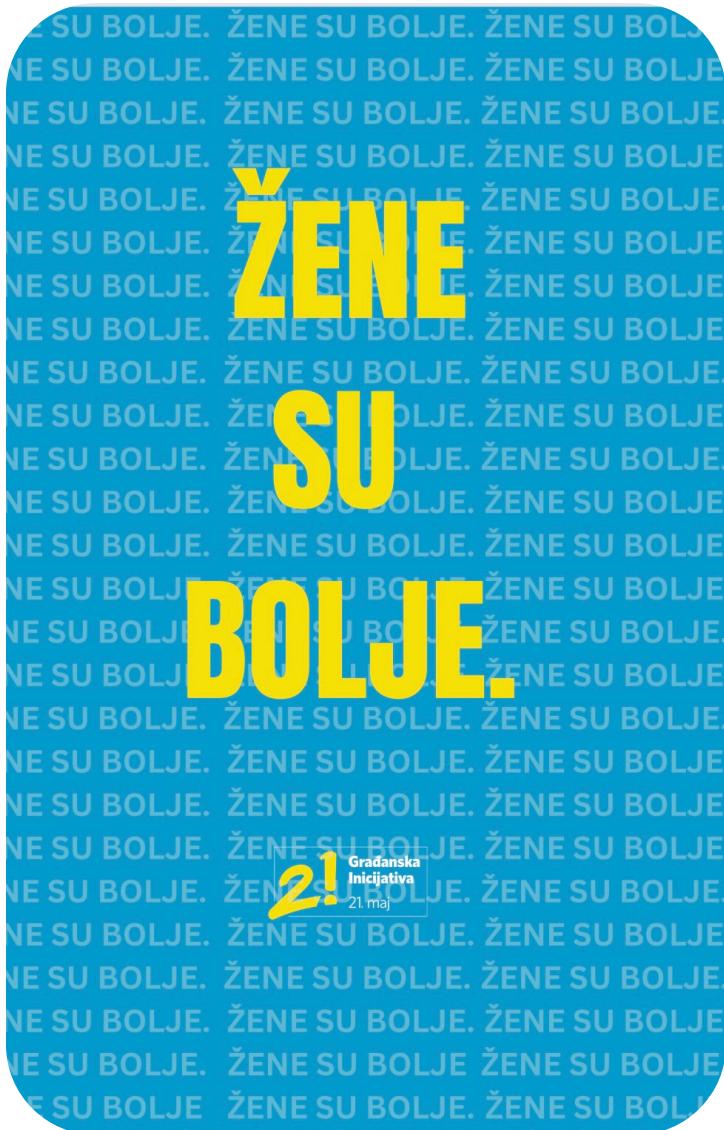
[https://www.facebook.com/share/r/uRzugJEW5pd8iwvP/ - DANILOVGRAD](https://www.facebook.com/share/r/uRzugJEW5pd8iwvP/)

[https://www.facebook.com/share/r/bURR4o2sgbfRhDQT/ - CETINJE](https://www.facebook.com/share/r/bURR4o2sgbfRhDQT/)

[https://www.facebook.com/share/r/y3qwLFcDKUyva9dX/ - NIKŠIĆ](https://www.facebook.com/share/r/y3qwLFcDKUyva9dX/)

3. AKCIJA POVODOM DANA ŽENA - “8. Mart” - Simboličkom akcijom podsjetili smo građanke i građane Crne Gore za važnost ovog datuma. <https://www.facebook.com/reel/462384282785458> - Danilovgrad i Podgorica

4. AKCIJA POVODOM DANA NEZAVISNOSTI CRNE GORE

<https://www.facebook.com/share/r/z3sckXgBLgFzFhKd/>

5. AKCIJA POVODOM DANA DRŽAVNOSTI CRNE GORE

- Podsjetili smo građane na herojski trinaestojulski ustanak.
- Antifašistička i patriotska Crna Gora pamti!

<https://www.facebook.com/share/r/Ea66MCkrbjMK1r5g/>

6. AKCIJA U ZNAK SJEĆANJA NA 29. NOVEMBAR 1943.

Povodom II zasjedanja AVNOJA kada je Crnoj Gori priznat politički subjektivitet u okviru buduće federativne Jugoslavije.

<https://www.facebook.com/reel/593529293244835/?app=fbl>

29. i 30. novembra 1943. godine u Jajcu u Bosni i Hercegovini održano je Drugo zasjedanje AVNOJ-a. Na ovom istorijskom zasjedanju donesene su odluke na kojima je zasnovana buduća socijalistička i federalna Republika Jugoslavija. Tom prilikom je odlučeno: 1 - Da se AVNOJ konstituiše u vrhovno zakonodavno i izvršno predstavničko tijelo naroda i države Jugoslavije kao cjeline i da se ustavi Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije kao privremeni organ vrhovne narodne vlasti za vrijeme NOR-a; 2 - Da se Jugoslavija izgradi na demokratskom, federalnom principu, kao zajednica ravnopravnih naroda; 3 - Da se izdajničkoj izbjegličkoj jugoslovenskoj vlasti oduzmu sva prava zakonite vlade Jugoslavije i zabrani povratak u zemlju kralju Petru II Karađorđeviću; 4 - Da se svi međunarodni ugovori i obaveze koje su u inostranstvu sklopile izbjegličke vlade pregledaju u cilju njihovog ponишtenja ili ponovnog sklapanja, odnosno odobrenja, kao i da se ne priznaju međunarodni ugovori i obaveze koje bi ubuduće u inostranstvu eventualno sklopili izbjeglička vlast; 5 - O zahvalnosti jedinicama NOV i POJ, kao i Vrhovnom štabu za izgradnju i organizaciju NOV i za uspješno rukovodjenje operacijama; 6 - Da se u NOV uvede naziv - maršal Jugoslavije - koji je tada dodijelen vrhovnom komandantu NOV i POJ Josipu Brozu Titu; 7 - Da se odobri rad Izvršnog odbora AVNOJ-a između dvaju zasjedanja; 8 - Da se potvrdi sve odluke, naredbe i izjave koje je do tada objavio VŠ NOV i POJ. 9 - Da se obrazguju državne komisije za utvrđivanje zločina okupatora i njegovih pomagača. ODLUKAMA AVNOJA CRNA GORA JE PRIZNATA KAO RAVNOPRAVNA REPUBLIKA U OKVIRU FEDERATIVNE JUGOSLAVIJE DOK JE CRNOGORSKI NAROD ZAJEDNO SA DRUGIM NARODIMA ČINIO ZAJEDNICU RAVNOPRavnih JUGOSLOVENSKIH NARODA. OVIM ODLUKAMA CRNOJ GORI JE VRACENO DRŽAVNO I NACIONALNO DOSTOJANSTVO I TIME SU PONISTENE ODLUKE TZV. PODGRADIKE SKUPštINE IZ 1918 GODINE.

KULTURA SJEĆANJA

VIII Podcast Pokreta preko sopstvenog youtube kanala

Nakon što smo nabavili odgovarajuću opremu pokrenut je **podcast** Pokreta (razgovori sa članovima Pokreta i javnim ličnostima koji dijele naše vrijednosti) koji će biti emitovan preko našeg youtube kanala i plasiran preko društvenih mreža i medija. Urednik i voditelj podcasta GI "21.maj" je **Malik Kovačević**, član Koordinacionog odbora. Za sada je snimljeno **14** epizoda pod radnim nazivom "**LAKONSKI**" koje možete ispratiti na našem You Tube kanalu (evidentirano je 5.860 pregleda) kao i na društvenim mrežama Facebook i Twitter. Gosti koji su do sada učestvovali u podcastu: **Rade Bojović, Vukota Vukotić, Lena Ruth Stefanović, Nada Bukilić, Branko Baletić, Marko Pejović, Miodrag Živković, Merin Smailagić, Vukota Vukotić, Aleksandar Saša Zeković, Izudin Gušmirović, Andrey Nikolaidis, Vladimir Šibalić i Zoran Vuletić, predsjednik GDFa iz Srbije.**

IX Mediji

Saopštenja, reagovanja, kolumnе, izjave, intervju, televizijski nastupi

- Povodom tekućih političkih i društvenih zbivanja GI "21. Maj" je intenzivno bio prisutan u medijskoj i široj javnosti i na društvenim mrežama. Evidentirano je preko **180** službenih saopštenja, kao i brojna individualna reagovanja i intervju u nizu crnogorskih i regionalnih medija od strane Miodraga Živkovića, Rada Bojovića, Aleksandra Saše Zekovića, Andreja Nikolaidisa, Branka Baletića, Malika Kovačevića, Marka Pejovića, Vukote Vukotića, Veselina Ivanovića, Merdana Zejnelagića, Lene Ruth Stefanović itd.

X Društvene mreže

- Stalno se postavljaju postovi i informacije na FB stranici i Twitter nalogu Pokreta.
- Broj pratilaca na Twiteru: **3.268**
- Broj pratilaca na FB stranici: **3.056**
- Broj pratilaca na Instagramu: **550**
- Web-sajt Pokreta – na našem sajtu možete ispratiti javna saopštenja, značajne medijske nastupe i aktivnosti naših članova a dostupna su i sva dokumenta Pokreta.
- Do sada je naše medijske platforme Twitter i Facebook posjetilo preko 40 hiljada korisnika.

XI Finansiranje i imovina Pokreta

Otvoreno djelovanje, transparentno finansiranje

1. 1. BUDŽET

- 2.
3. I Saldo na 01. januar 2024: 5.944 €
- 4.
5. II Prihodi u 2024: 17.680 €
6. 1. Članarina: 210 €
7. 2. Donacije od fizičkih lica (članovi i podržavaoci Pokreta): 14.970 €
8. 3. Donacije od pravnih lica: 2.500 €
- 9.
10. III Rashodi u 2024: 19.059 €
11. 1. Zakupnina, oprema, režijski i kancelarijski troškovi: 9.368 €
12. 2. Naknade i honorari: 3.600 €
13. 3. Podcast: 480 €
14. 4. Društvene mreže i web site: 480 €
15. 5. Marketing i promo-materijal: 3.946 €
16. 6. Javne aktivnosti: 269 €
17. 7. Organizacione aktivnosti: 916 €

18.

19. IV Saldo na 31. decembar 2024: **4.565 €**

2. Imovina

Pokret je od svog osnivanja kupovinom ili kroz donatorsku podršku stekao imovinu u vrijednosti od oko **12.500 €** (*oprema za podcast, kompjuteri, lap-top, printeri, mobilni telefoni, ozvučenje, kancelarijski namještaj, police za knjige, biblioteka, slike i dekorativni plakati, zastave, ulični štandovi itd.*).